

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«АНТИКОРУПЦІЯ ТА
ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності Н6 Ветеринарна медицина
Код і найменування спеціальності	Для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н6 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	Для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітніх програм спеціальності Н6 Ветеринарна медицина
Курс, семестр	Курс – 2, семестр – 3
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год., форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет, кафедра будівництва та професійної освіти
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Япринець Тетяна, к.пед.н., доцент <i>Контакти:</i> каб. 411 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> tetiana.yaprynets@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/yaprynec-tetyana-sergiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	1. Здатність здійснювати пошук, аналіз і використання професійної інформації з різних джерел для розуміння й оцінювання суспільних явищ. 2. Здатність розуміти природу корупції, її причини та наслідки, а також застосовувати базові підходи й інструменти запобігання та протидії корупції у професійній і громадянській діяльності. 3. Здатність діяти на засадах доброчесності та сприяти формуванню доброчесного освітнього середовища з дотриманням етичних і нормативних принципів освітньої діяльності.
Результати навчання	1. Здійснює пошук, аналіз і критичне оцінювання інформації з різних джерел для пояснення суспільних явищ,

	пов'язаних із корупцією та доброчесністю. 2. Пояснює природу корупції, її причини й наслідки, характеризує антикорупційну систему України та застосовує базові підходи запобігання і протидії корупції у типових професійних і громадянських ситуаціях. 3. Демонструє доброчесну поведінку й сприяє формуванню доброчесного освітнього середовища відповідно до етичних і нормативних принципів освітньої діяльності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК передбачає формування комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатності до абстрактного, критичного й креативного мислення; пошуку та аналізу інформації; етичної свідомості; самоменеджменту; комунікативних навичок; роботи в команді; цифрової грамотності; відповідальності й дисциплінованості; чесності, толерантності та поваги до колег.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів вищої освіти розуміння природи корупції та доброчесності як суспільних явищ, засвоєння базових принципів і механізмів запобігання і протидії корупції, а також розвиток здатності діяти на засадах доброчесності у професійній, громадянській та освітній діяльності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Корупція як соціально-правовий феномен: історичний розвиток, види та форми. Тема 2. Причини виникнення корупції: теоретичні підходи та мотиваційні чинники. Тема 3. Побутова корупція: прояви, механізми та стратегії запобігання. Тема 4. Наслідки корупції та стратегії її запобігання і протидії. Тема 5. Антикорупційна система України: інституційна структура, повноваження та основні інструменти її функціонування. Тема 6. Сучасний вимір доброчесності: поняття, практики і її роль у запобіганні та протидії корупції. Тема 7. Доброчесність в освіті: освітнє середовище, нормативні засади та права й обов'язки учасників освітнього процесу.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
-організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: - словесні: лекція, розповідь, бесіда; - наочні методи: ілюстрування; - практичні методи: практичні роботи; -стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: - формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; -інноваційні та інтерактивні: - інтерактивні: дискусії і групові обговорення; кейс-метод; - мультимедійні: використання мультимедійних презентацій, елементів технологій дистанційного навчання; -контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: - письмового й усного контролю: виконання практичних завдань, тестовий контроль, контрольна робота, реферат.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за накопичувальною системою, що передбачає нарахування балів за кожний вид навчальної діяльності відповідно до змістових тем

	освітнього компоненту протягом семестру. Результати поточного та підсумкового контролю фіксуються у журналі обліку аудиторної навчальної роботи, що забезпечує прозорість та об'єктивність оцінювання. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку; за його результатами виставляється підсумкова оцінка та здійснюється запис у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала оцінювання та критерії визначення рівня сформованості результатів навчання подані у Додатку до силабусу навчальної дисципліни.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Практичні завдання та завдання із самостійної роботи, що подаються з порушенням установлених термінів без поважних причин, оцінюються зі зниженням на 30 % від максимально можливого балу. Здобувач вищої освіти може бути не допущений до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів, нижчої за межу незадовільного рівня навчальних досягнень. У такому разі кафедра на своєму засіданні ухвалює рішення про недопущення здобувача до семестрового контролю та повідомляє про це деканат факультету шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. На підставі зазначеного рішення декан факультету видає розпорядження про недопущення здобувача вищої освіти до семестрового контролю. Такий здобувач вважається таким, що має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання підсумкового контролю можливе лише за наявності поважних причин та за дозволом деканату. Повторне проходження контрольного заходу з метою ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії, яку формує декан за участю викладачів відповідної кафедри. Оцінка, отримана під час другого повторного проходження контрольного заходу, є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	У процесі навчання здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, визначених у Кодексі академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету https://surl.li/xqtwpr. Здобувачі вищої освіти зобов'язані самостійно виконувати всі практичні, індивідуальні та завдання для самостійної роботи, не допускаючи плагіату та несанкціонованої допомоги. Використання чужих ідей,

	текстів, досліджень або результатів без належного посилання розцінюється як плагіат. Під час проведення будь-яких форм контролю забороняються списування, використання мобільних пристроїв та інших допоміжних засобів, не передбачених умовами завдання. Порушення принципів і норм академічної доброчесності може бути підставою для застосування заходів академічної відповідальності, зокрема: повторного проходження оцінювання; зниження або анулювання оцінки; неприйняття роботи до перевірки тощо. Взаємодія здобувачів вищої освіти з усіма учасниками освітнього процесу має ґрунтуватися на принципах поваги та толерантності, академічного партнерства й взаємодопомоги, відповідальності та особистої доброчесності, соціальної справедливості й недискримінації, а також дотримання норм ділового етикету.
- щодо відвідування занять	Регулярне відвідування занять є обов'язковою умовою організації освітнього процесу та важливою передумовою успішного засвоєння навчального матеріалу. Здобувач вищої освіти має бути присутнім на лекційних і практичних заняттях відповідно до затвердженого розкладу. Пропуски занять допускаються лише з поважних причин, підтверджених документально. У разі відсутності здобувач зобов'язаний самостійно опрацювати пропущений навчальний матеріал та у визначений термін відпрацювати пропущене практичне заняття. Дотримання вимог щодо відвідування занять є показником відповідального ставлення до навчання та важливою складовою професійного становлення здобувача вищої освіти.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної / інформальної освіти. Таке визнання можливе за умови документального підтвердження успішного проходження відповідних навчальних курсів на різних освітніх платформах. Процедура визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://surl.li/ujwdjh).
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача із проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі

неможливості врегулювання ситуації на рівні «викладач – здобувач», останній може ініціювати процедуру апеляції.

Підставами для оскарження результатів оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, визначеної у силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни; необ'єктивне оцінювання; наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачеві не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання.

Здобувач вищої освіти може подати апеляцію не пізніше наступного робочого дня після оголошення результату оцінювання. Для цього він подає деканові факультету письмову заяву, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана за участю викладачів відповідної кафедри. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення щодо наявності або відсутності підстав для оскарження результатів оцінювання. Присутність здобувача на засіданні апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки комісії оформлюються протоколом і доводяться до відома здобувача та викладача. За результатами розгляду апеляції комісія ухвалює одне з таких рішень: попередня оцінка відповідає рівню досягнення результатів навчання та не змінюється; попередня оцінка не відповідає рівню досягнення результатів навчання, у зв'язку з чим здобувачеві встановлюється інша оцінка. За результатами апеляції оцінка не може бути знижена.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Про запобігання корупції: Закон України № 1700VII від 14 жовтня 2014 р.
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/170018>
2. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Добросовісність: поняття, складові та історія. Матеріали Офісу добросовісності НАЗК
URL: <https://nazk.gov.ua/>
5. Дослідження USAID «Корупція через призму ЗМІ».
URL: <https://drive.google.com/file/d/1UEVNUSgCnPQQMX61Fbjew03wBd6I7Fmv/view>
6. Запобігання корупції у приватному секторі: монографія / за заг. ред. Б.М. Головкина. Харків: Право, 2020. URL: <https://bit.ly/430p27q>
7. Матвієнко А. Від антикорупції до добросовісності. Дієві інструменти для об'єднаних територіальних громад. Посібник / заг. ред. Ю. Ткачук. Київ, 2020.
URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/565/DP_posibnik_antikor_tools_WEB.pdf
8. Романов М. В. Основні засади запобігання корупції. Харків: Права людини, 2017. 176 с.

Допоміжні:

1. Академічна добросовісність у Полтавському державному аграрному університеті
URL: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>
2. Гришук М. Передумови виникнення та протидії корупції: історико-правові аспекти. Актуальні

проблеми правознавства, 2020. № 2(22). 3. Державне бюро розслідувань (ДБР) URL: https://dbr.gov.ua/ 4. Каленіченко Л., Слинько Д. Поняття, ознаки і види корупції. Право і безпека – Law and Safety, 2022. № 1(84). 5. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності URL: https://saiup.org.ua/resursy/3459-2/ 6. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) URL: https://nazk.gov.ua/ 7. Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) URL: https://nabu.gov.ua/ 8. Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) URL: https://saiup.org.ua/ 9. Стратегія формування нульової толерантності до корупції (2021). Офіс доброчесності НАЗК URL: https://nazk.gov.ua/	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри будівництва та професійної освіти 20 січня 2026 року, протокол № 8.

СХЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПОЛТАВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за 2-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	<i>залік</i>	оцінка ЄКТС	Пояснення
90–100	зараховано	A	відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилوک)
82–89		B	дуже добре (вище за середній рівень, з кількома помилками)
74–81		C	добре (в цілому правильне виконання, з певною кількістю суттєвих помилок)
64–73		D	задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60–63		E	достатньо (виконання задовольняє мінімальні критерії)
35–59	не зараховано	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)
1–34		F	незадовільно (з обов'язковим повторним опануванням освітнього компонента)

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	денна форма здобуття освіти			
	виконання завдань на практичних заняттях	тестовий контроль	контрольна робота	реферат
1. Корупція як соціально-правовий феномен: історичний розвиток, види та форми.	10	10	10	10
2. Причини виникнення корупції: теоретичні підходи та мотиваційні чинники.	10			
3. Побутова корупція: прояви, механізми та стратегії запобігання.	10			
4. Наслідки корупції та стратегії її запобігання і протидії.	10			
5. Антикорупційна система України: інституційна структура, повноваження та основні інструменти її функціонування	10			
6. Сучасний вимір доброчесності: поняття, практики і її роль у запобіганні та протидії корупції.	10			
7. Доброчесність в освіті: освітнє середовище, нормативні засади та права й обов'язки учасників освітнього процесу.	10			
Разом	70	10	10	10

Шкала та критерії оцінювання форм контролю

Форми контролю	Бали	Критерії оцінювання
Виконання практичних завдань	0	робота не подана або подана у формі, непридатній для її оцінювання та аналізу результатів виконання. Завдання по суті не виконано: відсутні відповіді на ключові питання, не розкрито основні етапи роботи, а зміст не відповідає встановленим вимогам. У роботі виявлено ознаки академічної недоброчесності, що свідчить про порушення принципів самостійності під час виконання завдання.
	1-2	завдання виконано частково та фрагментарно: розкрито лише окремі положення, відповіді на ключові питання є неповними або поверховими. Аналіз має описовий характер, без належного обґрунтування та пояснення причинно-наслідкових зв'язків. Використання основних понять і термінів є неточним або непослідовним. Робота характеризується низьким рівнем самостійності та не відповідає більшості встановлених вимог.

	3-4	завдання виконано частково: розкрито основний зміст роботи, однак відповіді на окремі ключові питання є неповними або недостатньо обґрунтованими. Аналіз має обмежений характер, окремі положення подано без належної аргументації та пояснення взаємозв'язків. Використання основних понять і термінів переважно правильне, проте містить неточності. Структура роботи є загалом зрозумілою, але не повністю відповідає встановленим вимогам.
	5-6	завдання виконано загалом правильно: надано відповіді на більшість ключових питань і розкрито основні етапи роботи, однак окремі положення потребують уточнення або більшої деталізації. Аналіз є достатнім для розуміння проблеми, проте аргументація місцями поверхова, а висновки не завжди повною мірою впливають із наведених міркувань. Основні поняття й терміни використано переважно коректно, допускаються поодинокі неточності. Робота має логічну структуру та в цілому відповідає встановленим вимогам, але потребує стилістичного й змістового доопрацювання.
	7-8	завдання виконано повно та в установленому обсязі: надано змістовні відповіді на всі ключові питання, послідовно розкрито основні етапи роботи. Аналіз є аргументованим і логічно вибудованим, із коректним встановленням причинно-наслідкових зв'язків та обґрунтованими висновками. Основні поняття й терміни використано точно та доречно, запропоновані рішення або висновки є практично застосовними й відповідають тематиці завдання. Робота структурована, оформлена акуратно та загалом відповідає встановленим вимогам; можливі лише незначні недоліки, що не впливають на загальну якість.
	9-10	завдання виконано на високому рівні та в повному обсязі: надано вичерпні й обґрунтовані відповіді на всі ключові питання, послідовно й системно розкрито зміст роботи. Аналіз є глибоким, логічно цілісним і переконливим, висновки повністю впливають із проведеного обґрунтування. Основні поняття й терміни використано точно, доречно та на високому рівні узагальнення; запропоновані рішення або висновки демонструють самостійність мислення та практичну застосовність. Робота має чітку структуру, відзначається високою культурою академічного викладу й повністю відповідає встановленим вимогам.
Тестовий контроль	0	неправильна відповідь на запитання, недостатнє знання теоретичного матеріалу
	0,5	вірна відповідь, знання теоретичного матеріалу є достатнім
Контрольна робота	0	роботу не подано або подано у вигляді, що не дає змоги здійснити її оцінювання. Відповіді відсутні або мають формальний характер і не розкривають зміст поставлених питань. У роботі зафіксовано порушення академічної доброчесності, у зв'язку з чим результат не може бути зарахований.
	1-2	роботу виконано частково: відповіді надано лише на окремі питання й вони мають поверховий та фрагментарний характер. Зміст відповідей свідчить про обмежене розуміння основних понять курсу, аргументація є недостатньою або непослідовною. Робота містить суттєві недоліки у викладі матеріалу та лише частково відповідає встановленим вимогам.
	3-4	роботу виконано в достатньому обсязі: надано відповіді на більшість питань, однак окремі з них розкрито неповно або недостатньо

		обґрунтовано. Зміст відповідей демонструє базове розуміння матеріалу, проте аргументація місцями є поверховою або непослідовною. Робота має загалом логічну структуру, але містить помітні недоліки у викладі та лише частково відповідає встановленим вимогам.
	5-6	роботу виконано в повному обсязі: надано відповіді на всі основні питання, однак окремі положення розкрито недостатньо детально або потребують додаткового обґрунтування. Зміст відповідей свідчить про достатнє розуміння матеріалу, аргументація переважно логічна, хоча місцями поверхова. Робота має чітку структуру та загалом відповідає встановленим вимогам, проте містить окремі змістові або стилістичні недоліки.
	7-8	роботу виконано якісно та в повному обсязі: надано змістовні відповіді на всі питання, більшість із яких розкрито повно й аргументовано. Зміст відповідей демонструє впевнене розуміння матеріалу, логічність викладу та коректне використання основних понять курсу. Робота має послідовну структуру й відповідає встановленим вимогам; можливі лише незначні неточності, що не впливають на загальну якість виконання.
	9-10	роботу виконано на високому рівні та в повному обсязі: надано вичерпні, чіткі й аргументовані відповіді на всі питання. Зміст відповідей демонструє глибоке розуміння матеріалу, послідовність і логічність викладу, коректне використання понять і термінів курсу. Робота є структурованою, самостійно виконаною та повністю відповідає встановленим вимогам.
Реферат	0	реферат не подано або подано у формі, що унеможлиблює його оцінювання. Зміст роботи не відповідає темі реферату: основні питання не розкрито, відсутні ознаки самостійного опрацювання матеріалу. У роботі зафіксовано порушення академічної доброчесності або істотне невиконання встановлених вимог до змісту й оформлення.
	1-2	реферат виконано частково: зміст роботи лише фрагментарно відповідає темі, окремі питання розкрито поверхово або неповно. Матеріал має переважно описовий характер і свідчить про обмежене розуміння теми. Робота містить суттєві недоліки у структурі, викладі та оформленні й лише частково відповідає встановленим вимогам.
	3-4	реферат виконано в достатньому обсязі: тему загалом розкрито, однак окремі питання висвітлено неповно або без належного обґрунтування. Зміст роботи демонструє базове розуміння матеріалу, проте аналіз є обмеженим і переважно описовим. Робота має загальну структуру, але містить помітні недоліки у викладі та оформленні й не повністю відповідає встановленим вимогам.
	5-6	реферат виконано в повному обсязі: тему розкрито достатньо повно, хоча окремі положення потребують більшої деталізації або глибшого аналізу. Зміст роботи свідчить про розуміння основних аспектів теми, аргументація загалом логічна, але місцями поверхова. Робота має чітку структуру та переважно відповідає встановленим вимогам, проте містить окремі змістові або оформлювальні недоліки.
	7-8	реферат виконано якісно та в повному обсязі: тему розкрито повно й послідовно, основні положення обґрунтовано. Зміст роботи демонструє впевнене розуміння матеріалу, наявність елементів аналізу та

		узагальнення. Робота має логічну структуру, виклад є послідовним і зрозумілим, вимоги до оформлення загалом дотримано; можливі лише незначні недоліки, що не впливають на загальну якість.
	9-10	реферат виконано на високому рівні та в повному обсязі: тему розкрито глибоко й всебічно, подано аргументований аналіз і узагальнення матеріалу. Робота демонструє самостійність опрацювання джерел, логічність і послідовність викладу, коректне використання термінології. Структура реферату є чіткою, вимоги до змісту й оформлення повністю дотримано, висновки сформульовано обґрунтовано та відповідають темі дослідження.